

หน้าแรก

เกี่ยวกับเรา

บทความ

ดาวโหลดเอกสาร

กิจกรรม

ข่าวสาร

เว็บบอร์ด

ติดต่อเรา

พรควนเคิ่ง ชม กิน เที่ยว มาที่เดียวครบ

หมวด : บทความ

พรควนเคิ่ง ชม กิน เที่ยว มาที่เดียวครบ

โดยสุวัฒน์ คงแป้น

ป่าพรุมีอยู่ทั่วไปในภาคใต้ เล็กบ้าง ใหญ่บ้าง ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่ไม่ว่าจะจนถึงหลายแสนไร่ ที่สำคัญป่าพรุคือป่าที่เป็นพื้นที่กลางไม่ใช่กรรมสิทธิ์เฉพาะบุคคล

ความจริงที่มาร่วมกับแผนพัฒนาของรัฐที่มุ่งส่งเสริมความเติบโตทางเศรษฐกิจ ใ้มากถูกบุกรุกและหมดไปเรื่อย ๆ ความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยมีก็หมดไป ปัจจุบันคงเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น เช่น พรุโต๊ะแดงที่ จ.นราธิวาส และพรควนเคิ่งในจังหวัดนครศรีธรรมราช

พรควนเคิ่งในอดีตเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำกว้างใหญ่เชื่อมต่อกับลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา หากิน มีชีวิตอยู่ได้ก็เพราะทรัพยากรธรรมชาติในป่าพรุ แต่ทุกวันนี้พรควนเคิ่ง ถูกบุกรุก เศรษฐกิจ ส่งผลให้พรควนเคิ่งเปลี่ยนไปอย่างมาก ปัญหาเหล่านี้ทำให้ชาวบ้านหลาย ๆ ต่ พรุ มองเห็นปัญหาและตระหนักร่วมกัน ช่วยกันหาทางออก

“ เมื่อก่อน ปลูก ปลา ในป่าพรุชุกชุมมาก แต่ทุกวันนี้ป่าเสียสมดุลไปมาก บางที่น้ำแห้ง สวนปาล์มก็ใช้สารเคมีมาก สัตว์น้ำอยู่ไม่ได้ ทำให้หากินยากขึ้น ชาวหลายรายก็ต้องเลิกหาปลาหันไปหาอย่างอื่นทำ เมื่อก่อนถ้านั่งรถผ่านถนนที่ตัดผ่านป่าพรุจะมีชาวบ้านนำปลาสดมาวางขาย หรือมีปลาใส่เกลือตากแดดริมถนนตลอดวันก็มีไม่น้อยลง ”

ส่วนผู้หญิงก็มีความเชี่ยวชาญเรื่องการนำกระจุมาสานเป็นเสื่อ ตะกร้าและภาชนะต่าง ๆ เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของพรควนเคิ่ง หลายบ้านทำเป็นอาชีพ อาชีพหลักด้วยซ้ำ แต่ทุกวันนี้หัตถกรรมกระจุซบเซาเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังมีผู้สืบทอดภูมิปัญญาเอาไว้หลายราย โดยแยกไปทำตามบ้านบ้างก็มีจัดรวมในการทำกัน

กำนันวิวัฒน์ อนุโรจน์ ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าเสม็ด บอกว่า สภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของคนพรควนเคิ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างยิ่ง แวดล้อมถูกทำลาย ป่าถูกบุกรุก คนท้องถิ่นที่เคยได้อาศัยพรควนเคิ่งทำมาหากิน ก็มีปัญหาเรื่องปากท้อง และอาชีพดั้งเดิมอย่างประมงพื้นบ้าน และการสานกระจุก็พลอยไ้แบบบั้นนี้ซึ่กวันเราคงเสียมรดกล้ำค่าไปไม่เหลืออะไรส่งต่อให้ลูกหลาน

นายอรุณ ชมเกตุ ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลนางหลงบอกว่า ชาวบ้านอย่างน้อยก็สามตำบล คือ เสม็ด นางหลง และตำบลเคิ่ง ได้ใช้สภาองค์กรชุมชนบ้านมาพูดคุย ปรึกษาหารือ ให้ทุกคนเห็นและตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วเราเชื่อมร้อยทุกตำบลเป็น “ คณะทำงานเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนอำเภอชะอวด ” : กันไปเรื่อย ๆ

“ สิ่งที่เราต้องการก็คือให้ชาวบ้านเห็นและตระหนักถึงภัยที่เกิดขึ้น ช่วยกันค้นหาอัตลักษณ์ของคนพรควนเคิ่ง เพื่อเชื่อมโยงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในการคงอยู่ ”

นายอานนท์ มีศรี นายกสมาคมสื่อชุมชน จ.นครศรีธรรมราช บอกว่า พรควนเคิ่งมีของดี ๆ มากมาย มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีวิถีชีวิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน แต่สิ่งดีงามเหล่านี้ ไม่ค่อยมีใครรู้และสืบสาน ด้วยเหตุนี้ทางสมาคมจึงอาสาเข้ามาทำงานกับชุมชน เป็นกระบอกเสียงให้ชุมชนในการบอกเล่าเรื่องราวของตนเอง มือในการสู้กับผู้รุกรานป่าแห่งนี้

“ เราเป็นเพียงผู้ประสานงาน คนที่บอกกล่าวเรื่องราว เป็นหน้าที่ของชาวชุมชนเอง เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสื่อกับชุมชน ซึ่งในการพูดคุยของเครือข่ายเป็นอัตลักษณ์ เป็นแหล่งอาชีพ รายได้ วิถี ภูมิปัญญาของคนชะอวด จะรักษาสิ่งดีงามเหล่านี้ไว้ได้ ก็ต้องรักษาป่าพรุนี้ให้ได้ ทุกคนในพรควนเคิ่งต้องเข้ามามีส่วน

นายอานนท์ บอกอีกว่า ตอนนี้เราพบของดีหลายอย่างเช่น ที่ตำบลนางหลง “ แกงน้ำเค็ม ” อร่อยมาก มีขนมพื้นบ้านที่คนแก่ คนเฒ่ายังรักษาภูมิปัญญาเอาไว้ ก็ยังมีศาลคลองที่น้ำใสเย็น ไหลลงสู่ทะเลน้อย จ.พัทลุง สองฝั่งลำคลองซึ่งเป็นป่าพรุก็มีทิวทัศน์ที่งดงาม ทุกพื้นที่ยังมีเครื่องใช้ไม่สลายจากกระจุให้ซื้อหา ๆ ๑ การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนขึ้น ภายใต้แนวคิดที่ว่า “ ชม กิน เที่ยว มาที่เดียวครบ ”

“ นั่งเรือชมป่าพรุและวิถีชีวิตชุมชนที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว กินอาหารพื้นบ้าน ห้างแกงน้ำเค็ม และอาหารปักษ์ใต้ที่ทำมาจาก กุ้ง หอย ปลูก ปลา และพืชผักใช้สอย สินค้าจากต้นกระจุ หรือซื้อปลาแห้งติดไม้ติดมือ หากจะนอนค้างแรมชาวบ้านก็จะมียี่พักแบบโฮมสเตย์ ให้ชิมชิมวิถีชีวิต เรียกว่า มาพรควนเคิ่งที่เดียวครบ

ด้านนายไสว ทองคำ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเคิ่งเล่าว่า การฟื้นฟูรักษาพรควนเคิ่งต้องเริ่มจากการสร้างความตระหนักของคนพรควนเคิ่ง ส่วนหน้าว่าจะ เป็น อบต.ทุกแห่ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาชุมชน อำเภอ โรงเรียน สาธารณะสุข ก็เข้ามาหนุนเสริมอย่างเต็มที่ เพราะเรารู้ว่า เราเป็นคนพรควนเคิ่งเช่นไร ภายนอกก็เห็นความสำคัญเข้ามาหนุนเสริมหลายองค์กร ไม่ว่าจะเป็นสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) สภาพัฒนาการเมือง สมาคมสื่อชุมชนนครศรีธรรมราช ศักยภาพองค์กรชุมชน มูลนิธิทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

คงแป้นเช่นคำพูดที่ว่า “ การรักษาพรควนเคิ่งต้องเป็นหน้าที่ของคนในพื้นที่เป็นหลัก ในอันที่จะสร้างความตระหนักกระตุ้นในหัวใจของทุกคน กระบวนการปรึกษาหารือ ” จึงเกิดขึ้นโดยการเชื่อมโยงของสภาองค์กรชุมชนตำบล ในอำเภอชะอวด

การท่องเที่ยวเพื่อชุมชน “ ชม กิน เที่ยว มาที่เดียวครบ ” หรือกิจกรรมส่งเสริมภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้าน เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากเวทีประชาธิปไตยชุมชนเล็ก ๆ ที่ต่ออาศัยการทำงานขยายผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างจิตวิญญาณท้องถิ่นขึ้นมา อันมีคนพรควนเคิ่งเป็นแกนหลัก โดยมีภาคีพัฒนาต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่และแรงหนุนทำงานสัมพันธ์ไปกับการใช้สื่อที่มีชาวบ้านเป็นกระบอกเสียง เป็นแรงขับเคลื่อน จึงทำให้ “ เวทีประชาธิปไตยพรควนเคิ่ง ” เป็นความหวังที่หวังได้

โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชน
ต.ปึก.8 ปก.ฝ.ตลาดขวัญ จ.นนทบุรี 11002
โทรศัพท์ 02-968-4122 โทรสาร 02-968-4122 Email : chumchon01@hotmail.com
f สถาบันทิศทางไทย